

РЕШЕНИЕ

№ 374

гр. София, 15.01.2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 23 състав, в
публично заседание на 15.10.2012 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Антоанета Аргирова

при участието на секретаря Ина Андонова, като разгледа дело номер **7228** по описа за **2011** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 – 178 АПК, вр.чл.6, ал.6 от ЗОСОИ.

Образувано е по жалба на В. Д. П. срещу:

1. мълчалив отказ по преписка с вх.№9700-6683/20.11.1998 г. на областния управител на област С. и 2. изричен отказ, обективиран в Заповед №РД-22-211/19.11.2001 г. на заместни-областния управител на област С., с искане да бъдат отменени, като незаконосъобразни и да бъде признато правото на обезщетение, като съдът определи неговия вид и размер при невъзможност за обезщетяване изцяло със съсобственост.

С Определение №4875/03.09.2011 г., като просрочена, жалбата е оставена без разглеждане, а производството по делото-прекратено изцяло.

С Определение №3493/12.03.2012 г., постановено по адм.дело №820/2012 г. по описа на Върховен административен съд, ВАС, III о. е отменил прекратителното първоинстанционно определение, в частта, с която е оставена без разглеждане жалбата на В. Д. П. срещу Заповед №РД-22-211/19.11.2001г. на зам.областния управител на област С. по преписка №9700-6684/20.11.1998 г. и е върнал делото, в същата част, за продължаване на съдопроизводствените действия. В останалата му част, с която с която е оставена без разглеждане жалбата на В. Д. П. срещу мълчалив отказ по преписка с вх.№9700-6683/20.11.1998г. на областния управител на област С., прекратителното първоинстанционно определение- Определение №4875 от 03.09.2011 г., е оставено в сила.

В с.з. пред АС-София град жалбоподателят се представлява от адв.К., която поддържа жалбата и моли съдът да постанови решение, с което да бъдат отменени,

както изричния отказ- Заповед №РД-22-211/19.11.2001г. на заместник-областния управител на област С., така и мълчаливия отказ по преписка с вх.№9700-6683/20.11.1998 г. / за одържавен имот, находящ се в [населено място], ул."В. №10, бел. на съдията/, независимо от влязлото в сила прекратително определение по отношение на жалбата в тази част.

Ответникът не се представлява в о.с.з. и не изразява становище по основателността на жалбата.

Административен съд-София град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните в съдебно заседание, прецени събраните по делото доказателства по реда на чл.235 от ГПК,вр.чл.144 от АПК и служебно, на основание чл.168, ал.1, вр.чл.146 от АПК, провери изцяло законосъобразността на акта, в обжалваната му част, намира следното от фактическа и правна страна:

Н. Й. К. е подала заявление с вх.№97-00-6684/20.11.1998 г. за обезщетяване по реда и условията на ЗОСОИ за сграда-. двуетажна с четири магазина, заедно с дворно място от около 480 кв.м, находящи се на [улица] /ъгъла с [улица]/, одържавени на основание ЗОЕГПНС от А. И. К..

Видно от Удостоверение за наследници №2430/16.11.1998 г. на район „О.”-СО, А. К. е починал на 18.03.1985 г. и е оставил за свои наследници по закон заявителя в административното производство- Н. Й. К. /негова съпруга/ и Д. А. К. /негова дъщеря/.

Със Заповед №РД-22-211/19.11.2001 г., заместник-областният управител отказал да уважи искането на наследниците на А. К. за обезщетяване със съсобственост на следния недвижим имот, находящ се на [улица]: къща на два етажа, заедно с четири магазинни помещения, застроена площ от 128 кв.м.

По отношение на направеното със заявление вх.№97-00-6684/20.11.1998 г. искане за обезщетяване за дворното място от около 480 кв.м., в което е построена сградата, липсва изрично произнасяне със Заповед №РД-22-211/19.11.2001 г., която е оспорена в пределите на настоящото производство. С оглед на това и като съобрази, че с жалбата до съда не е спорен частичен мълчалив отказ по заявление с вх.№97-00-6684/20.11.1998 г., искането за обезщетяване за дворното място от около 480 кв.м. е извън предмета на делото и съдът не дължи и няма право да се произнесе по него /чл.126 от АПК/.

Съдът не дължи и няма право да се произнесе и по жалбата, в частта й срещу мълчалив отказ по преписка с вх.№9700-6683/20.11.1998 г., образувана по искане за обезщетение за одържавен имот, находящ се в [населено място], ул."В. №10, тъй като с влязлото в сила на 12.03.2012 г. определение, жалбата, в тази част, е оставена без разглеждане, а производството по делото, в същата част-прекратено /чл.223, вр.чл.236 и чл.159, т.5 от АПК/.

Изложените в оспорената заповед за отказ фактически съображения на административния орган са, че недвижимият имот, находящ се на [улица] представляващ къща на два етажа, заедно с четири магазинни помещения, застроена площ от 128 кв.м. е одържавен на основание ЗОЕГПНС с АДС №1107/08.09.1949 г. от А. И. К.. Със Заповед №РД-57-239/16.03.1995 г. на кмета на Столична община било отказано отписване от актовете книги за държавна и общинска собственост, тъй като с решение на СГНС върху терена било отстъпено право на строеж през 1962 г. В съответствие с писмо №09-00-52827.04.2001 г. на район „Т.”-СО и АОС /частна/ №№473/19.11.1998 г и 659/24.11.1999 г., приел за установено още, че имотът е усвоен

за изграждането на 6-етажна жилищна сграда, като за находящото се в нея ателие за поръчка на обувки, с обща застроена площ от 41,12 кв.м., заедно с прилежащо избено помещение била сключена приватизационна сделка, а магазина за риба и рибни деликатеси, със застроена площ от 88,62 кв.м., заедно с 6.575 ид.ч. от общите части на сградата и от правото на строеж, заедно с принадлежащо мазе, били продадени на трето лице с договор за продажба от 02.06.1997 г. В съответствие с тези установявания, административният орган е извел решаващия си извод, че искането за обезщетяване със съсобственост върху недвижим имот, находящ се на [улица]: къща на два етажа, заедно с четири магазинни помещения, застроена площ от 128 кв.м. не може да бъде уважено, поради липса на обекти в новопостроената сграда, които да отговарят на предвидените в ЗОСОИ изисквания за предоставяне на обезщетение-съсобственост.

Н. Й. К. е починала на 11.04.2008 г. и е оставила за свой наследник жалбоподателя в настоящото производство- В. Д. М. /нейна дъщеря/ -Удостоверение за наследници №000637/24.02.2010 г. на район „К. село”-СО.

В съдебното производство, по искане на процесуалния представител на жалбоподателя П., в съответствие с носената от последната доказателствена тежест по чл.170, ал.2 от АПК да докаже наличието на условията за обезщетяване със съсобственост в процесния имот, е допусната и извършена съдебно-техническа експертиза. Видно от приетото по нея и неоспорено от пълномощника на жалбоподателя, заключение на вещото лице одържавената двуетажна къща, заедно с четири магазинни помещения на партерния етаж е била разрушена и не съществува реално. На нейно място е изградена 7-етажна сграда, състояща от 6 жилищни етажа, с 23 апартамента и партерен етаж, на който са разположени 4-ри броя магазини през 1962 г. Към 1997 г.-1998 г., магазините са били два, а именно: „ателие за поръчка на обувки”, със застроена площ от 41,12 кв.м., състоящо се от две производствени помещения, склад и санитарен възел, заедно с принадлежащо избено помещение и „магазин за риба и рибни деликатеси”, със застроена площ от 88,62 кв.м., състоящ се от търговска зала, складово помещение, сервизно помещение, помещение за хладилна камера, прилежащо мазе с площ с площ от 11,07 кв.м. Установява се още, че за апартаментите в сградата няма данни да са били съставени АОС или АДС, както и, че за магазините са сключени приватизационни сделки- на 15.02.1999 г. за ателието и на 02.06.1997 г.- за магазина за риба. От извършените справки, ВЛ не е констатирано към момента на изготвяне на заключението, за имоти, находящи се на [улица] да има съставени АОС или АДС.

В останалата му част, относно имота на [улица], заключението е неотнормимо към предмета на делото, с оглед влязлото в сила прекратително определение по жалбата срещу мълчалив отказ по преписка с вх.№9700-6683/20.11.1998 г. и съдът не го подлага на обсъждане.

При така приетото за установено от фактическа страна, съдът обуславя следните правни изводи:

Жалбата е допустима.

Подадена е срещу акт, който може да бъде оспорен по съдебен ред, от лице, което е легитимирано да го оспори-чл.147, ал.1 от АПК. Спазен е и преклузивният 14-дневен срок за подаването на жалбата по чл.6, ал.6 ЗОСОИ, предвид постановеното Определение №3493/12.03.2012 г. на ВАС по адм.дело №820/2012 г.и чл.235, ал.2 от АПК.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Оспорената заповед е издадена от компетентен орган-заместник-областния управител на област С., който е действал по делегация. Компетентността му органа произтича от § 6 от ПЗР на ЗИД ЗОСОИ / в сила от 01.02.2000 г./ и Заповед №РД-15-556/08.10.2001 г. на областния управител на област С. за оправомощаването му.

Заповедта за отказ е материално законосъобразна, при следните съображения:

Фактическият състав на правото на обезщетяване по реда на ЗОСОИ включва: 1.имот, одържавен по законите и начините, посочени в чл.1 и чл.2 ЗВСОНИ; 2.имотът да не може да бъде върнат реално поради някоя от изброените в чл.2, ал.1 ЗОСОИ причини: защото е станал публична собственост на държавата или общината, придобит е добросъвестно от трето лице или върху него са извършени при спазване на действащото законодателство строежи или други промени, които не позволяват реалното му връщане; 3. искане в предвидения в закона преклузивен срок; 4. правоимащо лице-собственикът или негов правопреемник.

Предвид приетото за установено от фактическа страна, безспорно са налице три от предпоставките на фактическия състав за обезщетение за процесния имот: къща на два етажа, заедно с четири магазинни помещения, застроена площ от 128 кв.м., находяща се в [населено място], [улица].

Съдът обаче намира, че не е налице четвъртата предпоставка- жалбоподателят В. П. не е правоимащо лице по смисъла на чл.2, ал.1 от ЗОСОИ, по следните съображения:

1. В. Д. П. не е дете на собственика на одържавения имот- А. И. К. и не е имала качеството на негов наследник към момента на смъртта му-18.03.1985 г. Тя е дете на преживялата го съпруга- Н. Й. К. и неин единствен наследник.

2. Наследници на собственика на одържавения имот- А. И. К. са били преживялата му съпруга- Н. Й. К. и дъщеря му- Д. А. К..

3. Наследственото правопреемство между жалбоподателя П. и заявителя по ЗОСОИ- Н. Й. К. е настъпило в хода на висящото административно производство-на 11.04.2008 г., без да е признато с влязъл в сила административен или съдебен акт правото на обезщетение по реда и условията на ЗОСОИ.

4. От събраните по делото доказателства /удостоверения за наследници/ безспорно се установява, че от брака между собственика на одържавения имот- А. И. К. и заявителя Н. Й. К. няма родени или осиновени деца и няма данни бракът между двамата да е бил сключен преди 1949 г., когато е одържавен процесният имот.

При тези данни, съдът, в този състав, споделя мнението, че е приложима разпоредбата на чл.9а от Закона за наследството /ЗН/, съгласно която когато към открито наследство се възстановява собственост върху имоти, одържавени или включени в трудовокооперативни земеделски стопанства или в други образувани въз основа на тях селскостопански организации, наследниците на последващ съпруг не наследяват, ако той е починал преди възстановяване на собствеността и от брака му с наследодателя няма родени или осиновени деца.

Разпоредбата на чл. 9а ЗН /ДВ, бр. 60 от 1992 г./ е приета след влизане в сила на: Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи (ДВ, бр. 17 от 1991 г.), Закона за възстановяване собствеността върху магазини, работилници, складове и ателиета /ДВ, бр. 105 от 1991 г./, Закона за възстановяване собствеността върху недвижими имоти /ДВ, бр. 15 от 1992 г./, Закона за възстановяване собствеността върху някои отчуждени имоти по ЗТСУ, ЗПИНМ, ЗБНМ, ЗДИ и ЗС /ДВ, бр. 15 от 1992 г./.

Измененията на Закона за наследството от 1992 г. създават различен режим за наследяването на реституираното с посочените закони имущество. Употребеното в чл. 9а ЗН понятие "последващ съпруг", което е ново за семейното и наследственото право, не е легално определено и в закона не се сочи юридическият факт, по отношение на който съпругът се явява последващ. Затова логиката налага тълкуване на разпоредбата в смисъл последващият съпруг да се свърже с момента на одържавяването на имотите. Обяснението за това решение е, че когато бракът е сключен преди одържавяването, макар да е съществувал режим на разделност на имуществата на съпрузите до приемането на СК от 1968 г. /отм./ се предполага, че съпругът, който е бил в брак с наследодателя - собственик в определена степен е могъл да има принос в придобиването им. Затова е справедливо неговите наследници да наследят. Затова чл. 9а ЗН ще намери приложение при следните кумулативни предпоставки: 1. Гражданският брак да е сключен след одържавяването на имотите или включването им в ТКЗС и други селскостопански организации. 2. Съпругът да е преживял съпруга-собственик. 3. От брака да няма родени или осиновени деца. 4. Последващият съпруг да е починал преди възстановяването на собствеността-т.1 от Тълкувателно решение № 1 от 4.11.1998 г. на ВКС по тълк. гр. д. № 1/1998 г., ОСГК. В тази връзка, чл.9а от ЗН и ТР № 1 от 4.11.1998 г. на ВКС по тълк. гр. д. № 1/1998 г., ОСГК следва да са приложими и спрямо понятието „правоприемниците на собственици на имоти” по смисъла на чл.2, ал.1 от ЗОСОИ, когато правоприемството е по наследство. Обезщетяването по реда и условията на ЗОСОИ /така, както и реституцията по др. закони-ЗСПЗЗ, ЗВСВНОИ по ЗТСУ, ЗПИНМ, ЗБНМ, ЗДИ и ЗС; чл.7 от ЗВСВНОИ и др./ не настъпва по силата на закона, а въз основа на влязъл в сила административен акт /чл.6, ал.3 от ЗОСОИ/ или съдебно решение по чл.6, ал.6 от ЗОСОИ, с които е признато правото на обезщетение. Затова, съдът в този състав споделя мнението, че правото на обезщетение може да бъде наследено от наследник на последващ съпруг по смисъла на чл.9а от ЗН, какъвто е жалбоподателят П., само когато е завършен фактическият състав по признаването му-налице е влязъл в сила административен /по чл.6, ал.3 от ЗОСОИ/ или съдебен /по чл.6, ал.6 от ЗОСОИ/ акт за това, но не и когато правоприемството е настъпило в хода на висящо административно или съдебно производство за признаването му, както е в процесния случай.

С оглед на изложеното, заповедта за отказ е материално законосъобразна по крайния си резултат и жалбата срещу нея следва да бъде отхвърлена.

За пълнота на мотивите, съдът излага съображения, че при наличие на предпоставките за признаване на правото за обезщетение, постановеният изцяло отказ, само поради неприложимост на избрания от заявителя способ-съсобственост, би бил незаконосъобразен:

Действително, искането за обезщетяване със съсобственост е неоснователно- арг.чл.2, ал.1, т.1 от ЗОСОИ и неоспорения мълчалив отказ по отношение на одържавеното дворно място от около 480 кв.м., в което е била построена сградата, както и § 6, ал.7 от ПЗР на ЗППДОП /отм./. Това обаче, че посоченият от заявителя способ за обезщетяване е бил недопустим, не освобождава административния орган от задължението да определи, допустимия способ с оглед спазването принципа на справедливост, залегнал като цяло в обезщетителния закон-обезщетяване с компенсаторни записи, което административния орган в случая не е сторил

При този изход на спора, с решението разноси не следва да се възлагат /чл.172а, т.7

от АПК/ - на жалбоподателя не се дължат, а от ответника, такива не са направени и не са поискани от съда.

Мотивиран така и на основание чл.172, ал.2, предл.5 от АПК, Административен съд-София град, II-ро отделение, 23-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на В. Д. П. срещу Заповед №РД-22-211/19.11.2001 г. на заместник-областния управител на област С..

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд на РБ в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 от АПК.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: